

אשכול מרכזי

מבחן בעברית לכיתה ח'

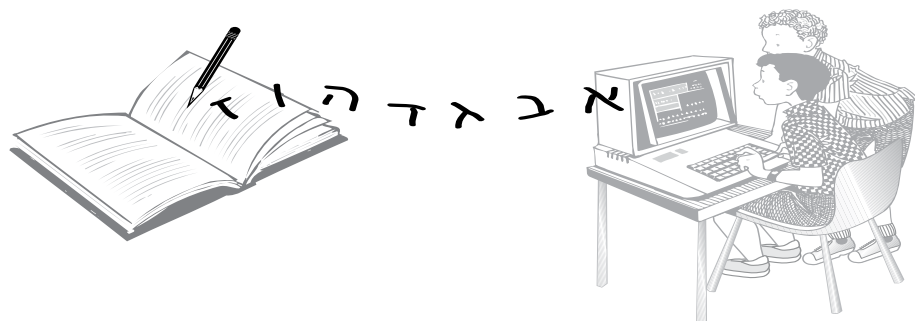
נוסח א'

שם התלמיד/ה

כיתה

שם ביה"ס

יישוב

פרק שני – 30 נקודות

קראו את המאמר וענו על השאלות שאחריו.

שקט

על-פי המאמר "שקט" מאת טל טנר, שהתפרסם בעיתון "הארץ" בתאריך 23 ביולי 2003.

כל הזכויות שמורות להוצאת עיתון "הארץ" בע"מ.

אין להעתיק ו/או להפיץ פרסום זה או חלק ממנו בכל צורה ואופן, ללא קבלת אישור מראש לכך, בכתב, מהוצאת עיתון "הארץ".

האדם המודרני חשוף למקורות רעש שונים באופן בלתי פוסק כמעט: לרעש בכבישים, לרעש באזור המגורים או במקום העבודה, ולחלופין לרעש במועדונים. הדעה הרווחת היא שעם חלוף הרעש גם השפעותיו חולפות, אך למעשה קיימת הצטברות של הנזק שנגרם על-ידי כל אירוע של רעש.

(5) הרעש אינו נתפס כגורם סיכון גבוה מפני שהנזק שבחשיפה לרעש הוא נזק מצטבר, והתוצאות אינן מיידיות. אולם הרעש גורם למחלות לב וכלי דם, כגון לחץ דם גבוה, ואפילו לשינויים במערכת העיכול, המתבטאים בצרבת, בבחילות ובכאבי ראש עזים. גם מי שנדמה לו שאינו סובל מרעש – בריאותו נפגעת בגלל חשיפה לרעש הבלתי פוסק כמעט, המלווה את החיים המודרניים.

(10) אפשר לחלק את הרעש לשני סוגים עיקריים: רעש מתמשך, כמו של מכוונות, ורעש התקפי, שהוא רעש קצר, הנמשך פחות משנייה. בדרך-כלל, הרעש ההתקפי הוא בעוצמה גבוהה יותר מן הרעש המתמשך. הוא נפסק לזמן מסוים וחוזר שוב, ויש בו מעין שיאים קצובים של רעש. דפיקות פטיש, למשל, יכולות לגרום לרעש כזה.

(15) מחקרים העלו כי רעש יכול לגרום לבעיות בריאות מגוונות. כמו כן, התברר כי חשיפה ממושכת לרעש עלולה לפגוע בתפקוד השכלי והחברתי, להגביר את הסיכון לתאונות ולגרום לעלייה באלימות.

(20) "לרעש מגוון רחב של השפעות על הגוף והנפש של האדם מלבד הפגיעה בשמיעה," אומר ראש אגף קרינה ורעש במשרד לאיכות הסביבה. לדבריו, רוב הרעשים הסביבתיים אינם גורמים לאיבוד השמיעה, אך הם גורמים לגוף להיות בדריכות מתמדת, בדומה לכל חיה בטבע בתגובתה לרעש. דריכות זו,

לאורך זמן, מגבירה את צריכת האנרגיה של הגוף, מעייפת את האדם ופוגעת בכושר הריכוז שלו.

(25) "הנזקים העיקריים שגורמת החשיפה לרעש," אומר סגן מנהל מחלקת אף-אוזן-גרון בבית-החולים איכילוב, "הם ירידה בשמיעה וטינטון – צפצוף מתמשך באוזן, הנובע, כנראה, מפגיעה בתאי השערה שבאוזן הפנימית. תופעת הטינטון אינה ברורה לגמרי. הסברה היא כי תאי השערה שנפגעו פולטים אנרגיה בצורה בלתי מבוקרת, והדבר גורם לצפצופים, בדומה לתחנת רדיו שאינה מכוונת לתדר הנכון. הצפצוף המתמשך גורם להפרעות שינה ולעצבנות."

(30) לדברי הרופא, שיעור הסובלים מן התופעות האלה גבוה מאוד. הפגיעות הן בלתי הפיכות, ובטיפול הרפואי מנסים לצמצם את הנזק ככל האפשר. הנזקים בשמיעה יכולים לנבוע גם מחשיפה מתמשכת לרעש וגם מחשיפה חד-פעמית לרעש חזק במיוחד. לדבריו, עוצמת הרעש במועדונים עוברת את המותר, וגורמת נזק רב. רבים מבין הנגנים ועובדי הבמה במקומות האלה סובלים מנזקים בשמיעה. הדרך היחידה למנוע פגיעות בשמיעה היא להימנע, ככל האפשר, מחשיפה לרעש.

(40) לרעש גם היבט פסיכולוגי: רעש שיש עמו תועלת מפריע פחות. אדם המשפץ את ביתו יסבול מן הרעש שלו פחות מאשר מן הרעש של השכן המשפץ את ביתו, אף-על-פי שבפועל הרעש הנשמע מן השכן חלש יותר, מפני שהוא מגיע דרך המסננים של החלון והקיר. בדומה לכך, אלה הנהנים ממוזיקה הבוקעת מן הרמקולים בקונצרט רוק, בוודאי לא היו נהנים כך מרעש בעוצמה דומה של פטיש אוויר המופעל ברחוב הסמוך למגוריהם, גם אם הצלילים של קונצרט הרוק יכולים לפגוע בבריאות לא פחות מן הרעש של פטיש האוויר.

(45) רגישות האוכלוסייה למפגעי רעש גדלה והולכת, וכך גם הדרישה לנקיטת אמצעים להפחתתם. החקיקה בתחום של מניעת רעש ברורה ומפורטת: יש הגדרה של עוצמת הרעש המותרת באזור מגורים ושל עוצמת הרעש המותרת באזור תעשייה, של משך הרעש ובאילו שעה משעות היום הרעש מותר. לאחרונה חוקקו בִּפְנֵי חוק שלפיו לא יינתן לאולם שמחות או לגן אירועים רישיון, אלא אם התקינו בו מד-רעש המודד את עוצמת הרעש במקום, ומנתק את זרם החשמל אם עוצמת הרעש עולה על המותר.

כל הזכויות שמורות לעיתון "הארץ" בע"מ.

COPYRIGHT © "HA'ARETZ" DAILY NEWSPAPER LTD

פרק שלישי – 20 נקודות

14. כתבו סיכום למאמר "שקט" בהיקף של 10–12 שורות.

בסיכום כתבו על מקורות הרעש, על סוגי הנזק ועל הדרך להתמודד עִמָּם.
